

nak oka a restség, vagy modorosság. Indító okot cikke megírására a francia közoktatásügyi miniszter rendelete adott, amely szerint a *beszéd* kötelező tantárgy a középiskolákban, tanító- és tanárképzőkben. Máday István dr. a *jutalom és büntetés* kérdésével foglalkozik.

A folyóirat november–decemberi száma ismerteti a múlt nyáron Angliában (Cheltenham) tartott világkongresszust, amelyet az Új Nevelés Ligája rendezett és hívott egybe. Erről a kongresszusról számolnak be cikkeikben: Csorba Tibor polg. isk. tanár: A kongresszus külső képe, s Gyermekművészek kiállítása; Nemesné Müller Márta: Anglia mint kongresszusunk hátere (az előző kongresszusok rövid ismertetésével); Kubinszky Lajos, a vall. és közokt. minisztérium képviselője: Visszapillantás az Új Nevelés Ligája cheltenhami VII. világkongresszusának rendezésére; Boyd H. Bode (Ohio): A kongresszus munkájából; Fritz Redl (Wien): A szabad egyéniség alakítása. A kongresszus főproblémája volt: „Nevelés és szabad társadalom”. Érthető tehát, hogy Németország, Olaszország és az Orosz-szovjet képviselői hiányoztak. Amint a beszámolókból látjuk, a magyar kongresszusi tagok tevékeny résztvevők voltak. A „Budapest”, „Magyarország” és „Magyar falusi élet” című filmek igen nagy sikert arattak, s Indiában való bemutatásra is kölcsön kérték.

Bíróné Graber Emma dr. rövid kis cikkben filmszerűen vetíti elénk, miként nevelheti szerencsétlenné a gyermeket születésétől kezdve 3 éves koráig a szülő a túlzásba vitt „higiéne” nevében. A gyermekek lelkiéletének festése persze csak elképzelt, s bizonyára túlzott. Schorrné Mietner Adrienne kényes problémát érint „Lányok és a fiúbarság” címen. Egy nyaraltatási akción szerzett tapasztalatai, amint látom, a következő megállapításokra vezetnek: A 13–18 éves leányok egy része szívesen ismerkedik meg idegen fiúkkal. Ha eltiltjuk és megakadályozzuk, a gyermek dacos lesz, kerülő utakat keres, elidegenedik szüleitől. Ha felügyelet és okos tanácsok mellett engedünk, kevesebbet ártunk. (Ez a kérdés hosszabb tanulmányt érdemelne.)

Iskola és Egészség 1937. jan. 1. Mikó Eszter tanulmánya: *Szorongás és félelem az iskolában*, szülőt-oktatót egyaránt érdekel. Az irodalomban kialakult szorongás és félelem megkülönböztetésével foglalkozik. Ismerteti ezek pszichikai és fiziológiai tüneteit, következményeit, a szorongás és félelem megszüntetésének lehetőségeit. Vizsgálja az iskolai szorongás és félelem jelenségeit, az azokat előidéző okokat, melyekben az új helyzeten, a tárgyi nehézségeken kívül gyakran a tanítónak és szülőnek is káros szerepe van. Végül a szorongás és félelem megelőzésének, vagy megszüntetésének módjára ad útbaigatásokat. Zsindely Sándor *magyar iskolaegészségügyi emlékeket* elevenít fel a múltból. Hiányt pótol tanulmányával, melynek a jelenlegi már második része. Iskolaügyünk történetével foglalkozó könyvekből és tanulmányokból ezek az adatok leggyakrabban hiányoznak, de soha sem teljesek. Kiderül, hogy volt idő, amikor az iskola volt szándékos rombolója az egészségnek — persze, tudatlanságból! Ismerteti a Ratio Educationis e szempontból is jelentőségteljes javító célját. Felter Magda a *testnevelőtanár és iskolaorvos együttműködésének* szükségét indokolja konkrét példákkal. Be kell látnunk, hogy iskolaorvosra és annak hathatós működésére igen nagy szükség van. Sajnos,

az ország iskoláinak nagyobb tömegénél még ismeretlen az iskolaorvos és annak intenzív munkája. A folyóirat bevezető cikkében jelzi: „Komoly jelek mutatják, hogy a mi legfőbb törekvésünk, az iskolaorvosi intézmény országos kiterjesztése a hivatalos körök belátása szerint is elkerülhetetlen.” Minden komoly nevelő örömmel fogja üdvözölni ezt a kiterjesztést!

Egészségügyi propaganda az iskolában cím alatt 4 iskolaorvostól 4 szülői értekezleten elhangzott előadást közöl a folyóirat. Ezek témái: az első segélynyújtás, a serdülő gyermek, a gyermek otthona, a szervi szívbajok.

Fizikai és Kémiai Didaktikai Lapok szeptemberi számában folytatja a kémia tanításának történetét Loczka Alajos dr. Cavalloni Ferenc dr. felsorolja azokat a témákat a lég- és honvédelmi ismeretekből, amelyeket a fizika tanára tárgya keretei közé illeszthet. Ha minden tanár e téren megteszi a maga kötelességét, szükségtelen, az amúgy is helytelennek tartott külön honvédelmi óra beállítása. Csada Imre dr. a tankönyveinkből ismert eszköznek — a hajítási görbe szemléltetésére — praktikus elkészítését és a tanításban való felhasználását ismerteti. Mint régen tudjuk, a rajznál jobb, mert többoldalú, gyorsan változtatható eseteket mutat. Elemzésre jobban alkalmas, mint a tényleges hajítási kísérletek. Balyi Károly az 1935–36. tanévi középiskolai fizikai gyakorlatokról összeállított statisztikája alapján megállapítja, hogy mind a különálló fizikai gyakorlatokon, mind a munkáltató fizikatanításban résztvevők száma növekedett.

Matzko Gyula.

A Pädagogischer Führer 1936. évi 10. számának említésre méltó közleményei:

F. Koschabek: **A mészke vegyi összetétele** címmel egy kémiai munkaórát közöl.

Egy munkacsoport felszerelése: 2 próbacső, beleillő átfúrt gumidugó, derékszögben meghajlított üvegsővel, melyre egy kb. 40 cm hosszú gumicső van erősítve, 1 csésze hígított sósav 1:5, friss mészvíz, gyújtó, 1 próbacső spirítusszal, kb. 10 db. borsónagyságú márványdarab.

Az óra menete:

A mészke-ről tanultak felújítása.

Cél: A mészke vegyi vizsgálata.

Mi a mészke? Vagy elem, vagy vegyület.

Milyen eszközöket használtunk eddig a vegyületek alkotórészeinek meghatározására? Hő, villamos áram, sav.

A tanár magasfeszültségű áram, valamint réz, cink és sárgarézh felhasználásával mutat be kísérleteket. A réz elégekor a lángot zöldre, a cink kékre, a sárgarézh zöldre és kékre festi. A sárgarézh tehát rézből és cinkből áll. Eredmény: Sok égő fém megfesti a lángot, s ebből könnyen felismerhetők.

A tanuló-kísérlet a következő:

1. A csészét felíg öntjük spirítusszal.
2. Adunk hozzá 4–5 csepp hígított sósavat.
3. Meggyújtjuk: a láng majdnem színtelen.
4. Teszünk a csészébe 3–4 márványdarabot.